

Oradea-mare, 10/22 ianuarie

Nr. 2.

ANUL XXIX — 1893.

Moșul și nepoții sei.

Stefan-vodă cel tinăr.

— Tragedie istorică în 5 acte și 3 tablouri. —

(Urmare.)

Actul II.

(Salon în palatul Domnesc.)

Scena I.

ȘTEFAN-VODĂ și ABRURE.

ȘTEFAN-VODĂ.

Nainte d'a se strînge bocrii toți la sfat,
Doriam s'aud părerea-ți de sftinic, boierat
Și socru cu iubire.

ARBURE.

Măria Ta, domnule.

Și dragostea mea mă dăruie să mi-ai și acum silința
A-ți spune tot ce mi-este în suflet, te rog, mă iertă dar,
Că trebui să-ți spun că înțeleg de ce mi-ai un minut amar!
Moldova noastră e în studiumă de jale,
De ne-am răsvrătit în țară deal și vale;
Te rog să-mi spui, domnule, și că Măria Ta
Nu-și arești cămășă odată.

ȘTEFAN-VODĂ.

Și au dreptate. Da.

Mă-am schimbat cu totul. Urcat la tron, blîndețe
A fost cuvîntul care mi-a dat ori cînd povețe;
Așă gîndiam că-i bine. Dar m'am trezit curînd,
Că mulți vîd slăbicinne în tronul meu cel blînd.
Nebuna resvrătire a incolțit îndată,
Puterea cea Domnăscă ajuns-a clătînată.
Eram să-mi perd și tronul. Atunci schimbai silit
Blîndeța în asprime.

ARBURE.

Dar unde-ai rătăcit?...

Ai vrut să faci un bine, și țera 'ntrégă plînge;
Ai vrut să 'nalți Moldova — și-i iei drepturi de sânge.

ȘTEFAN-VODĂ.

Se plîng boerii, pôte?

ARBURE.

Plîng toți: boeri, popor

Și câți simt româneșce în sufletele lor.
Vlăstarii vechi ai țării n'au di de serbătore,
Bătrâne obiceiuri călcate-s în picioare;
Ai intrunit în mână-ți puterea țării 'ntregi,
Ea are numai sarcini și nici un scut în legi.

ȘTEFAN-VODĂ.

Acésta țera numai așă va să 'nfloréscă,
De ș-a 'ntruní puterea în mîna cea Domnăcă,
Că-s multe uri și vrajbe ce tind a ni-o strivi:
Un braț de fer ne trebui, să pôtă a le zdrobi!
Eu vreu să fîu acela...

ARBURE.

Un despot!

ȘTEFAN-VODĂ.

Despot, care

N'am gînd mai sfînt în lume, decît să fac mai tare
Moldova mea iubită?! Un despot?! Deci voi fi
Și voi izbî 'n aceia ce s'or împotrivi!...

Scena II.

Aceiași, mai mulți BOERI.

BOERII.

Trăiescă Domnull

ȘTEFAN-VODĂ.

Sftcnici, adusu-mi-ați vești bune?
Căci Arbure hatmanul tot numai rele-mi spune!

UN BOER.

Măria Ta, hatmanul grăeșce adevăr.

Scena III.

Aceiași și pîrcălabul COSTEA.

ȘTEFAN-VODĂ.

Dar iată pîrcălabul! Iubitul nostru văr,
Vii din Hotin?

COSTEA.

De-acolo, Măria Ta!

ȘTEFAN-VODĂ.

Ce veste

Aduci?

COSTEA.

Un vuet gróznic eși ca din poveste.
Boerii și poporul amenință cumplit:
Vreau legea cea străbună și dreptul lor răpit.

ȘTEFAN-VODA.

Să prîndi pe cei de frunte și taie-i fără milă!

ARBURE.

Te rog, Mărite Dómne, să nu faci nici o silă
Și chibzueșce bine.

ȘTEFAN-VODĂ.

Ba. Sînt resvrătitori.

Scena IV.

Aceiași și vistierul SIMA.

ȘTEFAN-VODĂ.

Aduci bani, vistiere?

SIMA.

Nu sînt.

ȘTEFAN VODĂ.

De multe ori

Vfi tot cu vorbe de-aste! Dar nu mai sînt în țera
Boeri bogăți, biserici cu scule scumpe?

SIMA.

Iară

Să fac o fărdelege?

ȘTEFAN-VODĂ.

Iei țerii. Nu-i păcat.

ARBURE.

Dar n'avem trebuință.

ȘTEFAN-VODĂ.

Eu știu.

Scena V.

Aceiași și logofetul IVASCU.

ȘTEFAN-VODĂ.

Ce s'a 'ntemplat

La Roman, logofete?

IVASCU.

Am sugrumat eri nópte

O resvrătire mare, căci birul nou la glóte

Li-i mare.

ȘTEFAN-VODĂ.

Prins-ai capii?

IVASCU.

Fugit-au in Ardeal.

ȘTEFAN-VODĂ.

Cuprinde-le moșia și légă-le de cal

Femeile, copíi ce ș-au lăsat in urmă.

ARBURE.

Dar este grozăvie... Măria Ta, mai curmă!

ȘTEFAN-VODĂ.

Infricoșez dușmanii.

Scena VI.

Aceiași și CARABĂȚ cu ȘERPE.

ȘTEFAN-VODĂ (*cătră aceștia.*)

Ce veste mi-ați adus?

CARABĂȚ.

E liniște prin țără de joș și până sus.

ȘERPE.

In dar se 'ncercă unii 'nvrăjbindu-ne poporul;
Acesta te iubește și nu le duce dorul.ȘTEFAN-VODĂ (*cătră ceialalți boeri.*)

Dar cum se potrivește cu cele ce-ați vorbit?

ARBURE.

Minciuna și-adevărul.

ȘTEFAN-VODA.

Hatmane, ești pripit!

(*Cătră toți.*)Dar v'am chieamat aicia, să știți ce vreau la veră?
Resboiu cu Muntenia!

ARBURE.

Surori să lupte dară?

ȘTEFAN-VODA.

Dar nu-i rușine mare ca 'n tronul ei să stea
Un turc?! Jos el de-acolo! Și țera fie-a meal

ARBURE.

Rușinea nu-i a noastră, deci alții să ș-o spele!
Iar țera ce câștigă schimbând tot lanțuri grele?

BOERIL.

Așá-il

CARABĂȚ.

Trăescă Domnul!

ȘERPE.

Că bine ne-a vorbit.

ȘTEFAN-VODA.

Ori cine ce să dăcă, va fi cum am grăit!

Așá să faceți dară!

ARBURE (*a parte.*)

Așá se sfătuesce

Cu sfetnicii sei Domnul. (*Es toți.*)

Scena VII.

ȘTEFAN-VODĂ și DÓMNA-MAGDA.

MAGDA.

Măria Ta, oprește,

Căci calea-ți apucată te duce la păcat!

Moldova tótă ferbe și tronu-i clătinat.

ȘTEFAN-VODĂ.

N'am frică eu de nimeni, căci am o țintă mare

Și chiar tu vîi la mine, vorbindu-mi de 'ndreptare?

MAGDA.

Eu, Dómna...

ȘTEFAN-VODĂ.

Dogenindu-mi purtarea-așá de reu,

Tu, cea mai păcătósă!

MAGDA.

Ce vorbe! Dumneșeu!

ȘTEFAN-VODĂ.

Petrec de-o vreme 'ncóce cu grigea cea mai mare

Purtarea-ți bănuită, ș-aflai din întemplantare

Prin altul care-mi spuse ce eu nici n'am visat.

MAGDA.

Nu știu ce.

ȘTEFAN-VODĂ.

Necredința, cu care m'ai pētat.

MAGDA.

Pe ce se 'ntemeiază acesta dejosire?

Sînt Dómna, deci am dreptul la cinste și iubire!

ȘTEFAN-VODĂ.

Dar dreptul teu de Dómna s'a spulberat in vēnt.
Când ai călcat credința și jurământul sfânt.

MAGDA.

Eu?

ȘTEFAN-VODĂ.

Ț-ai stins cu totul făclia de virtute,
Cădūt-ai in noroiul femeilor perdute.

MAGDA.

Dar cum cutezi a-mi spune cuvēnt așá de greu?

ȘTEFAN-VODĂ.

Căci știu că pentru altul palpită peptul teu.
Ș-acela e Nichita...

MAGDA.

Simțesc întēia-óră,

Cum negura durerii cu vēlu-i me 'mpresóră;

Intunecimea spaimei cuprinde gându-mi greu,

Că stēua fericirii s'a dus cu Dumneșeu...

Amară suferință! Dar voi răbdá 'n tăcere

Și nu voi să me apēr, nici mīlă nu voi cere:

Pe când o țără geme plecată 'n glie jos,

De ce numai eu una să nu plâng dureros?

A vrut p^ote și cerul, ca nimeni să nu fie
Ferice în Moldova, atât cât în domnie
Va sta Ștefan cel tiner!... Deci soții me supun.
M'oprește vrednicia o vorbă să-ți mai spun....

(*Ese cu demnitate.*)

Scena VIII.

ȘTEFAN-VODĂ *singur.*

Voesc să nălț Moldova la ținta de mărire,
Dar nu 'nțelege nime înalta mea gândire.

Scena IX.

ȘTEFAN VODĂ, Un ușier și Un sol.

UȘIERUL.

Un sol din Muntenia.

ȘTEFAN-VODĂ.

Să intre. (*Ușierul ese. A parte.*)
Ore ce-i?

SOLUL (*intrând.*)

Aduc Măriei Tale dela stăpânii mei
Acest revaș pré grabnic. (*Îl predă și ese.*)

Scena X.

ȘTEFAN-VODĂ *singur (privind iscălitura.)*

«Un prieten!» (*Citește.*) «Poporul s'a resculat ș-a scos
din tron pe turcul Mehmet și 'n locu-i a urcat pe Radu
Călugărul.»

(*Vorbind.*)

M'a prevenit. Rea vest!

Ba chiar infrișată, căci și 'n Moldova este
O sémă de netrebniți ce rele plămădesc.
Ce s'a 'ntemplat acuma pe tronul muntenesc,
Li-a da curagiu mai mare... Deci am să fiu cu pază,
Căci mintea nici soției nu p^ote să-i mai crêdă;
Increderea și pacea m'au părăsit de mult
Și n'am în asta lume un suflet să-l ascult.
Cătat-am fericirea și mi-am ales ca stele
Doi ochi să me conducă pe calea vieții mele;
Vêrsai în al lor suflet credință, viitor
Și tot ce are 'n lume mai scump un muritor:
Dar stelele cădură 'n prăpastia trădării,
Ducându-me cu ele pe malul desperării...
Da, densa-i trădătoare, căci decă nu ar fi,
Ar fi găsit o vorbă spre-a se desvinui,
Femeile-s măestre în vorbe de 'nșelare:
Dar ea tăc^u, căci simte păcatul ei cel mare!...
Nenorocit s^unt D^omnne, căci tronul cel Domnesc
E sus, că pân' la densul n'ajung în sbor ceresc
Șoptirile iubirii, ci crivêțul cel rece
Al fătării singur pe cale ne petrece!...

(*Ese cu pași lini.*)

Scena XI.

ȘERPE (*intră privind în urma Domnului.*)

Fugi, fugi, nebun pe care te-am înșelat cumplit!
Că nu 'nzadar atâta ț-am tot hodorigit!...
Schinteia gelosiei acum îi arde firea
Și nu e cu putință să-i stingă isbucnirea....
Se 'ncurcă bine trêba, chiar cum am socotit;
Acêsta gelosie stêrnî-va negreșit

În D^omna ură mare ș-atunci de bună sémă
Nu va păzi pe Domnul cu vecinica ei témă;
Ba p^ote chiar să-i vie ș-un dor de-a-l resbună,
Ș-atunci o să-mi întindă și densa mâna sa
Spre-a resturnă pe Domnul... Și eu cu istetime
Me sui la tron... Tăcerel... Să nu m'auđă nime!...

(*Cortina.*)

IOSIF VULCAN.

De s'ar puté...

Pe s'ar puté vre-odată ca Timpul care-alérgă
Să cadă de-obosélă, s'ad^ormă într'o ți,
Nimic să nu se schimbe, nimic să nu se ștérgă,
Să lase omenirea, în lume, cum o fi:

Aș vré ca să ad^ormă în țiua fericită
Când capu-mi lângă sinu-ți s'ar rădemă ușor,
Când gura ta aprinsă de-a mea ar fi lipită,
Când umeđi ne-ar fi ochii de cel mai viu amor!

Să stăm, așá, în brațe o vecinicie lungă,
Estasul fericirii să nu p^otă pieri;
Durerea despărțirii să nu ne mai ajungă,
Iar Timpul să viseze că nu putem muri!...

CAROL SCROB.

Schițe de excursiuni feriale

prin munții din Bucovina, anul 1890.

V.

Gincă nu se înșirase tineretul în horă. Între cei ce
sta de-o parte, o zărisem și pe Ilișasca, o apă în
privința mărimii de-a treia mână. Ea izvorește în
hotarul Ilișeștilor — de-acolo numele-i, — trece
prin comuna Bălăcena, percurge hotarul Bălăcenei,
atinge hotarul Stroștilor, traversază hotarul Cos-
tănei și lunecând prin mijlocul comunei acesteia, se
vêrsă îndată în Sucéva. Prin urmare apa acêsta îmi e
f^orte cunoscută din frageda-mi copilărie. Ilișasca erá gâ-
tită într'o haină țesută din foi verđi de porumb (păpu-
șoiu); capul îl impodobia o cunună alcătuită din spice
de grâu și împenată cu flori de ciucóre.

Chiar în momentul, când voiam eu s'o iau pe Ili-
șasca de braț și să pășesc cu ea la horă, simțisem că-
teva loviri ușore pe umêrul meu. Me 'ntorsei să v^od
cine-i; erá adecă domnul Rohovescul:

— Ce faci, domnule profesor, vorbi el; — țișeși,
că ni-i urmá îndată, și iată că a trecut acuma peste-o
oră și dta nu părăsești podul acesta. Poftim să ne
scăldăm în ghiolul dela dél și apoi să grăbim spre casă;
soția-mi ne așteptă cu dejunul și apoi șcⁱⁱ, că avem să
mergem și la biserică.

Într'aceea tabloul dinainte-mi dispăruse fără urmă
și în fața noastră se întindea iarăș comuna Șipotul. Dom-
nului Rohovescul nu i-am amintit nici o iotă despre
vedenia mea, temându-me să nu cugete, că are de-a
face cu vr'un visionar. Acuma ne mai av^ond acel scrup-
ul, o am descris aice.

Pă r ă s i t ă .

Trezit din uriașul meu vis, mersei cu dl Rohovescul, de făcurăm câte-o bae. Ajungând apoi la cortelul dsale, aflarăm acolo pe ceilalți consoți, anume pe domnia N. Tarasievici și Vorotnescul cu dómna. Făcurăm puțină gustare și merserăm la biserică, unde celebră domnul paroc din loc, părintele Tostiuc. Biserica erá plină de popor, de óră-ce în ziua aceea se serbá schimbarea la față a Mântuitorului, cât și onomastica Măjestății Sale, împératului. Drept cântăreți de strane figurá cantorul și invěțătorul comunal.

Domnii Vorotnescul, Tarasievici și Rohovescul dimpreună cu cantorii aflați în biserică alcătuiră un cor escelent, esecutând ariile obicinuite parte în româneșce, parte în ruteneșce. Când sosi réndul axionului, numai ce-l auđii pe domnul Rohovescul intonând axionul schimbării la față ca un psal de cei de frunte. Me informai dela dnealui, unde a invěțat cântările bisericice atât de perfect, mi-a spus că le-a invěțat la șcôla cantorală din Cernăuți. Atunci mi-am putut esplică desteritatea sa în cântările bisericicești, din cari pricepe ceva și scriitorul acestor șire. Serviciul dneșesc se incheiá printr'o predică potrivită cu dupla serbare a acelei zile și cu cântarea imnului poporal.

După biserică prândirăm la domnul Rohovescul ș-apoi îl visitarăm pe dl paroc din loc.

Aice ar fi, pare-mi-se, locul, să aruncăm o privire asupra impregiurimilor interesantei comune «Șipotul» Sucevei. În vécinatatea Șipotului provin următoarele numiri de munți: Cobela, Meles, Cămara, Bobeica, Jugul, despre amědădi Izvorul, despre resărit un munte lung numit Hreabênul. După cum vedem cele mai multe numiri de munți și riuri sânt românești, de și locuitorii regiunilor dela Strajă în sus sânt în majoritate Huțani, cari inse șciu vorbi și româneșce. În comuna «Șipotul» Suceva e numai un rîuleț neînsemnat, format din doue rîulețe încă mai mici, dintre cari cel din stânga sechémă Isvorul — isvorul Sucevei, — iar cel din drépta Cobelióra. Ambele rîulețe isvoresc din cósta nordică a Opcinei și se unesc numai dela dél de cataractul descris, priimind numele de Suceva. Când đic acestea, punctul meu de privire e comuna «Șipotul» și me cuget stând cu fața spre sud.

Pe timpul trecerii mele prin Șipot, șcôla comunală erá demolată din cauza bólei de bureți, iară copiii obligați de a cercetá șcôla, erá adăpostiți într'o casă privată.

Luându-mi remas bun dela amicala casă a domnului Rohovescul, pornirăm cătră comuna Moldova-Sulița. Șleahul duce printr'un cot sudic al comunei Șipotul. Acéstă parte de sat sue treptiș pe cósta Opcinei. Rîulețul «Izvorul» șerpeșce la vale, când prin sat, când pe lângă sat Cósta, pe care sue drumul spre culmea Opcinei se póte compará în privința grandiosității cu valea Putnei, despre care vom aminti mai jos. În stânga drumului, ce-l suiam din Șipot spre amědădi se 'ntinde lungul și grandiosul munte Hreabên. Sub culmea Opcinei de-o parte și de alta a rîulețului «Izvorul» se resfiră comuna «Izvorul» cu o remontă împératéscă. Locuri de-o frumsétă démnă de cunoscut; pécacă le vedui numai în trecăt.

Iată că pășim peste obărșiile Sucevei și aprópe de apusul sórelui ne vedem pe culmea inaltei Opcine, de unde se deschide o privire mărétă în toate direcțiunile. De-acolo părășirăm culmea acestui munte și incepurăm a da pe cósta lui cea sudică, unde ne 'ntelnirăm cu isvorul rîului Moldova pe hotarul comunei «Moldova-Sulița.» Cósta sudică a Opcinei e numai fórté puțin pre-

vălatică, de-aceea ușurézá atât suișul, cât și coborișul pe ea. Despre comuna Moldova vorbii cu altă ocașune în schițele mele de călătorie prin munții din anul 1889.

Cu acésta a doua ocașune, petrecui în comuna Moldova vr'o 36 de ore, incortelat fiind în stimabila casă a domnului Vorotnescul. Timpul l'am petrecut, făcând scalde în recoroșele valuri ale Moldovei, care fiind pe-acolo de-o talie încă fórté juvenilă se rostogoleșce în jos cu vuet copilandric. Mai făcurăm și preumblări până la măestosul munte Găina, care se află într'o apropiere de-o jumătate de óră de comuna Moldova.

A treia și me concediai dela familia domnului Vorotnescu și luai drumul spre Cărlibaba. Căraușul și conducătorul meu pe acea rută erá un israelit din comuna Moldova c'o trăsuriică de-un cal, carele avěnd cómă și códă tușinată de cătră un poltogariu de nópte, părea a fi un mánz de vr'o trei ani, pe când bietul cal numérá acum peste 7 ani.

Cărucióra amintită erá inciripată așá de minunat, că la vale merge în zic-zac. Pe lângă mine și proprietarul trăsuri se mai află în ea și-un puschiu de băet de vr'o 14 ani, veđi Dómne ca viziteu. Trăsura fiind fórté mică, genunchii celor din dèrept ajunge la polița de nainte, pe care ședea viziteul. Polița nu erá înțepénită de drăghinari prin nimică, de-aceea se tot mișcă înainte și 'ndèrept, lovindu-ne adese în genunchi. Înconvenientul acesta me făcú să merg mai mult pe jos decât în trăsură:

— Jupâne, đisei eu, — poți fi negustor bun, dar chirigiú bun nu ești! de ce nu-ți legi polița măcar c'o ață de drăghinari, ca să nu ne lověscă în genunchi?

— Nu-s eu de vină, — respunse el, ci diavolul de băet, căci n'a luat séma, cum se porneșce de acasă. Bietul băiat treziú să suferé din când în când câte-un ghiont dela cumnatul seu, căci erá cumnați.

Calea din Moldova-Sulița cătră Cărlibaba duce prin una din cele mai renumite regiuni din Cárpații Bucovinei, prin regiunea Lucina, despre care vorbii mai pe larg cu altă ocașune și despre care scriseră și alții. Aici amintesc numai că traversând-o, am putut vedé acea mărétă regiune în intregul ei. Impresiunile ími pázură încă mai frapante, ca cu ocașunea primei mele preumblări prin acel cuib din țérá.

Cu cât mai mult cercetezi părțile felurite ale Bucovinei, cu atâta te incredințezi mai mult despre frumșețile ei atât dela șes, cât și mai cu sémă de prin munți. Poetul Alecsandri a esprimit numai adevérul, când ni-a numit țérá «grădină veselă» și «cuib de páserele.» Bucovina intrégă este un cuib mai mare, iară în ea se află o mulțime de cuiburi mai mici, între acele Lucina ocupă unul din locurile de frunte. M'am simțit óreșcum inspirat, a dedicá acestui cuib fărmelector versurile ce urméză:

La Lucina.

Nu șciu de va mai atinge
Ast picior hotarul teu,
Dar icóna-ți nu s'a stinge
Vécú 'ntreg din gândul meu.

Tu cu fața ta, Lucină,
Farmeci mi de peregrini,
Ce la brađii tei se 'nchină
Și se 'nchină l'ai tei pini.

Sus spre culmi și jos spre vale
Ochii-mi port și mi-i răpéd,

De pe vèrvul culmii tale
Lumea munților o vèd.

De frumșețile 'nsutite
Cuibărite 'n al teu sin
Ciasuri dulci și 'ntinerite
Simte sufletu-mi senin.

Din izvorul teu cel rece,
Viêtă lasă-m' a sorbí,
Las' din unda lui ce trece
Înc'o viêt' a dobândí!

Lasă-me să rup o flóre
De pe plaiul teu intins,
Să mi-o pun la chiotóre,
Când de dor voi fi cuprins.

Și de-acum remâi cu bine,
Cuib de visuri aurí,
Și de flori primăvèrine
Și de falnici hirghelii!*

V. BUMBACU.

Obiceiuri dramatice in Japonia.

De contele *Meyners D' Estrey*.

Impotriva obiceiului ce există în Europa, care vré ca toate salele de teatru să fie în formă de potcova, cele din Japonia sînt de obicei pătrate. În parter nu-s nici fotoliuri nici scaune de nici un fel; este împărțită în compartimente pătrate cam de un metru și jumătate, un fel de loji în cari familiile vin să ședă pe vine séu greceșce. Doue podișci de lemn lungi străbat paralel sala dela intrare până la scenă, și pe ele trebuie să trecă Japonezul pentru ca să se ducă la compartimentul seu.

De desuptul intrării, în fața scenei, este aședat amfiteatrul, care-i foarte nalt. Ací sînt locurile ieftine.

De fiecare parte a salei, pe doue balcöne lungi, este un șir de loji deschise, al căror mobilier e ca totdeuna rogojină grosă pe care vin ei să ingenuche.

Scena-i foarte marc, culisele sînt aproape instalate ca în Franca.

Principalul *truc* al scenei e foarte ingenios. Podéla e pusă pe un stèlp mare și pòte să se învèrtescă după voe la schimbările decorurilor; în loc să se lase cortina, cum se face în teatrele nóstre și să se monteze atunci scena următoare, schimbările se fac în dos pe când jócă actorii. Când s'a sfèrșit un act, se întòrce scena și decorul care a fost până acum piere, făcènd loc celui alt.

Altă particularitate: actorii, în loc să intre și să iésă prin culise, trec uneori pe podiscile cari străbat sala și apar séu dispar prin fundul teatrului, acolo unde-i intrarea publicului.

Ca și în China, rolurile de femei sînt ținute în Japonia de bărbați, cari, fiind destinați profesiunii acesteia din copilăria cea mai fragedă, sînt crescuți de femei, al căror umblet și maniere îl iau. Se griméză și se costuméză așa de bine, încât i-ai luá drept actrițe frumoșe, decă nu ai ști cum merge lucrul.

* În regiunile Lucinei petrec prin tot timpul de vèră până târziu tòmna caii remonței împèrăteșci.

Femeile nu apar pe scenă decăt numai ca dăntuitoare și în balet.

Scena, în loc să fie ca la noi viu luminată de numeroșele becuri de gaz dela rampă, se scaldă într'un intuneric destul de reu imprășciat de puținile lumînări puse cam la înălțimea omului din distanță în distanță. În astfel de condițiuni, gesturile actorilor și mai cu sémă jocul fisionomiei lor mai că se pierd pentru spectatori.

Pentru ca să nu se întemple așa, ori ce personaj care se află în scenă are lângă dènsul un compars strein de acțiune și inchipuit nevèdut de public, care pòrtă o luminare de reșină în vèrvul unui baston și o ține astfel încât să lumineze neconținut obrazul actorului pe care-l însoțeșce la ori-ce pas.

În multe teatre japoneze reprezentațiile sînt și melodrame lungi séu piese istorice care țin câte doue trei zile.

În Japonia spectatori nu părășesc teatrul. Béu și mănâncă în logile lor, li se aduce, pe tăvi de lac, *taberu séu lunches* compuse din orez, pești și plăcinte. Ascultă piesa fumându-și *Kiseru-ul* și bènd multe ceșci cu ceai

În fiecare loje este câte un *Kama séu* mangal plin cu cărbuni aprinși, pentru ca să-și încaldéscă mâinile. Din toate mangalele acestea se degajéză atât de mult oxid de cardon, încât ómenii care nu sînt obișuuți ies negreșit din teatru cu o durere gróznică de cap și pe jumătate asfixiați.

Teatrele din Japonia pot conține cam tot atâtea persoane ca și teatrele mari parisiene. Sălile sînt de obicei pline și mai totdeuna trebuie să-și ia cineva loc de mai nainte chiar cu câteva zile. Când nu-i orchestră tot sînt cel puțin doi musicanți ascunși într'o loge aproape de scenă care în momentele patetice cîntă arii jalnice acompaniindu-se pe samisen. Actorii sînt în genere buni și implinesc așa de bine pasagiile principale din piesă, încât mai că-i înțelegi numai după mină.

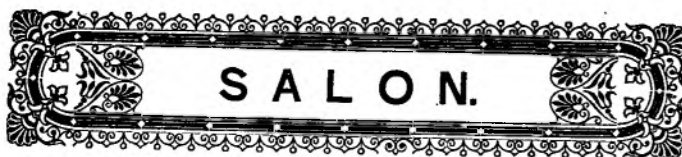
Ađi actorii renumiți sînt bine vèduți în lumea mare. Inse până acum doueđeci de ani erau încă disprețuiți ca în China. Acésta inse nu ar împiedicá pe popor de a admirá talentele lor și de a se interesá de viêtă lor; din punctul acesta de vedere ei ar avé mai puțin să se plângă decăt cei mai buni autori dramatici, ale căror nume rar sînt menționate cu operele lor.

Yebizo, al șaptelea actor din familia sa, ocupă necontestabil întèiul loc printre artiștii din acești din urmă timp.

De și pentru noi europenii este încă multă esagerație în jocul actorilor japonezi, Yebizo inse a contri-buit mai mult a îndreptá defectul acesta și s'a silít, chiar în rolurile istorice, să se apropie cât mai mult de realitate. El a fundat o școlă nouă pe care fiul seu Ișikava Domjinzo a dezvoltat-o într'atâta, încât îl admirá chiar streinii care viziteză Japonia.

Yebizo erá om foarte învèțat, bun călăreț și maeștru de arme. Succesele sale îl făcurá să ducă o viêtă așa de liberă, încât autoritățile îl isgoniră din Tokiyo considerând estravanțele lui, fu o đí de doliu pentru locuitorii capitalei. Din norocire, fiul seu mai mare fu currend în stare să-l înlocuiescă cu demnitate și știu să câștige printr'o viêtă cu totul deosebită, favorurile guvernului.

Teatrele renumite sînt ađi împărțite în doue lagăre: Oaka, care are trei, Kyoto și Negoza fiecare cu câte unu, forméză școlă occidentală care se deosibeșce printr'o tendință conservatòre, pe când Tokiyo, cu cele patru teatre ale lui, este sediul școlii orientale care dela Yebizo a luat o direcție mai realistă și viséză mai cu sémă originalitatea.

Despre petreceri.

De Lordul *Chesterfield*.

Petrecerile la timp potrivit sînt pe cît de necesare, pe atît de folositoare. Ele ne formeză pentru lume, cîu ocaziune a cunoșce caracterele și arată inima omenescă în momentele sale nepreocupate.

Petrecerile au inse o stîncă, de care se isbesc cei mai mulți omeni tineri și suferă naufragiu. Ei pornesc cu pânzele umflate ca să le afle, dar fără compas și orientare suficientă și cunoștință de lipsă pentru de a guvernă vasul. In loc de plăcere, ei află durere și rușinea e cîștigul escursiunei lor. Nu crede, că am de cuget să-mi rîd de petreceri ca un stoician sêu să militez contra lor ca un preot.

Alege-ți tu însuți petrecerile tale și nu suferi să-ți fie impuse de alții. Urmeză in punctul acesta naturii și nu modei. Cumpeneșce bine plăcerea momentană și consecințele inevitabile ale unei plăceri și apoi lasă să decidă mintea-ți sînetosă. Dcă aș mai puté páși încă odată in lume cu esperința pe care o am acum, și duce o vieță plină de plăceri adevărate, dar nu inchipuite. Aș gustá plăcerea pe care o ofere mēsa și vinul, dar m'aș opri, mai nainte de a incepe desfrînarea, căreia i urmeză durerea. In etate de douedeci ani, n'aș fi un predicator al cumpătării și trezviei, ci aș lăsá ca alții să trăiescă după plac. Nu i-aș dojení cu asprime și categoric. Pentru plăcerea mea, dar nu pentru a me necáji și numai pentru a urmă obiceiului unei societăți, aș și jucá cărți. N'aș riscá inse o sumă, care la cîștig nu mi-ar ajutá nimic, in cas de pierdere inse mi-ar costá mult și după plătirea ei aș fi silit să-mi impun privațiuni in multe lucruri. Abstractie făcend dela multele cercuturi, ce le provócă mai totdeuna un joc pré asardat. O parte a timpului meu o aș intrebuintá pentru lectură, iar orele ce mi-ar mai prisosi le-aș petrece in societate cu omeni inteligenți și instruiți, cu preferința de a acelora, care-mi sînt superiori, in rang și pozițiune socială. Mai departe aș frecventá anumite societăți, care trāesc la modă, societăți adesea neinsemnate, dar nu și nefolositoare, dcă ofer liniște și recreare sufletului, deore-ce ele de sigur imblāndesc și poleiesc purtările. Petrecerile spirituale, care sînt cele fundamentale și durabile, nu le-am amintit, neapartinend ele de acea, ce numesc omenii in genere petrecere. Acestea din urmă țintesc numai la plăcerile sensuale. Petrecerea inse pe care ți-o ofere virtutea, dārnicia și știința e singură adevărată și durabilă.

Eu nu numesc petrecerile lenevire și pierdere de timp, până când ele sînt și remān demne de o ființă rațională. Din contră, o anumită parte a timpului teu folosită in petreceri e bine intrebuintată. Ințeleg teatru, adunări de societăți bune, soarele vesele și chiar baluri. Dansul ca atare e un lucru neinsemnat, nebunesc. Dar el e una din nebuniile acreditate, căreia din când incārd trebuie să-i dea tributul seu și omenii de spirit. S'ar recere inse, ca atunci să o și șcie face bine. Dcă și nu doresc ca tu să te faci un dansator de profesiune, totuș mi-ar plăcé ca să joci bine, dcă te-ai băgat odată in joc. Pretind peste tot, ca tot ce faci să faci bine.

Sînt omeni cari pretind că sînt diua intrégă foarte

ocupați și cari dcă sēra ar vré să-și facă socotēla de ceea ce au făcut peste di, ar aflá, că in realitate n'au făcut nimic. Ei au cetit doue trei ore mecaniceșce, fără să mediteze asupra celor ce au cetit. Prin urmare nici nu li s'a ficsat in memorie. Apoi se duc in societate, fără să ia parte activă la ea, fără să observe intențiunile persónelor, sêu obiectul discuțiunei. Din contră, ei se cugetă la vre-o bagatelă, care nu se ține de obiect, adesea nu se cugetă la nimic. Acéstă lipsă de idei simplă și lenosă o numesc in mod nobilitat «absență de spirit» sêu «distracțiune.» Póte se pun apoi la joc și cască ochii la societate și la lumini, in loc să se cugete la jocul, pe care l'au inceput odată.

La petrecerile tale să fii tot așa de atent, ca și la studiile tale. In aceste din urmă observă și reflecteză asupra a tot ce citeșei, la cele dintēiu fii veghiător și atent la tot ce veđi și auđi, ca să nu ajungi in poziție a đice ca o mulțime alții de neghiobi: că ei đeu n'au băgat de sēmă la lucrurile ce s'au vorbit in auđul și s'au petrecut inaintea ochilor lor, pentru că tocmai atunci se cugetau la alt ceva. Fă ceea ce ți-ai propus odată, fie acea ori ce va fi. Ori unde ai fi, să-ți ai ochii și urechile la tine, iar nu in busunarul vestei. Ascultă tot ce se vorbeșce și uită-te la tot ce se petrece. Observă privirile și jocul feței celor ce vorbesc, ele adesea sînt un mijloc mai sigur pentru descoperirea adevērului, dcăt enșuș vorbele lor. Păstréză inse tóte observările ce le-ai făcut, pentru tine și numai in casuri foarte rare și de importanță comunică-le și altuia. Fii observator ager, inse fără ca societatea să prinđă de veste, pentru că de altcum omenii se vor ferí de tine.

Respecteză societatea in care te afli, respectāndu-te pe tine enșu-ți. Fii cāt se póte mai discret in și afară de societate, pentru ca să nu-ți iēsă renumele degradator, că ești «o gură spartă» și prin acéstă să-ți atragi disprețul omenilor, ferirea lor de tine și să ai conflicte și neplăceri cu aceia, pe al căror cont ai comis indiscrețiunea, ceea ce se intēmplă foarte adesea intre aranții certați și amicii stricați. Fii cāt se póte de precaut in intimitățile tale chiar față de cei mai vechi amici ai tei și mai mult încă față de cunoșcinte prospete, ca să nu ai mai tārđu causă a regretá prea marea sinceritate a inimei tale in transporturile de amicitie.

Sînt situațiuni și lucruri de natură atāt de delicată și periculosă, incāt cea mai mare discrețiune ți se impune, fără nici o rezervă față de soțfa ta, de coplii tei și de cei mai probați amici ai tei. Indiscrețiunea comisă la timp neoportun, fie ea chiar și de bună credință și intențiune, devine in anumite situațiuni o crimă de neiertat și vrednică de pedepsă.

Trebue să frecventezi petrecerile pentru ca să studiezi obiceiurile societății alese.

CAMIL B...

Mare serată intr'o familie distinsă.

Unul dintre óspeți șede intr'un cot și cască.

— Te plictiseșci de-a binele, domnul meu? il intrebă vecinul.

— Cumplit!

— Dar dumnea-ta?

— Oh, și eu grozav!

— Ce-ar fi dcă ne-am strecurá frumușel de aice?

— Din nenorocire eu nu pot, — sînt ospetătorul dvostre.

Moșul și nepoții.

Părinții își iubesc copiii cu căldură nespusă. Ar crede cineva, că acesta iubire nu are margini; inse are. Indată-ce ei capătă nepoți, iubirea lor trece la aceștia, seu mai bine: aceștia le sânt mai dragi decât propriii lor copii.

Este o adevărată plăcere să vezi p'un moș drăgăniindu-și nepoții. Câte vorbe de iubire, de gingășie și de fericire, toate le auzi. Bucuria lui este nemărginită. Se jacă cu ei, devine și el copil, căci bătrâneța e a doua copilărie.

O astfel de scenă ni se reprezintă și prin ilustrațiunea din fruntea foii noastre de acum.

Părăsită.

Iérna e în toiul ei. Zăpada acopere tot pământul. Gerul e cumplit. Șcrii rele sosesc din multe părți a țării.

Biéta fată, care slugește la oraș, a primit de-acasă o scrisóre. Frate-seu i scrie, că le-a murit și muma, că nu mai au părinți.

Durere grozavă i strânge inima. Părintele ei a murit de mult, dar tot nu s'a simțit așa de singură, căci mai trăia mama; acum a murit și aceea, nu mai avea nici mamă, eră fără părinți, orfană, parăsită de toți...

Abătută de suferințele sale sufletesci, ea șede tristă în bucătărie; nimeni nu știe de durerea ei, numai cei doi câni credincioși par a o pricepe și-a o compătimi, uitându-se în ochii ei...

Ilustrațiunea noastră de pe pagina 17, care înfățosează momentul acesta, este copia unui tablou frumos.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șcrii literare și artistice. *Dșóra Elena D. O. Sevastos* a dat sub tipar la Iași deodată patru cărți: *Nașcerea și Inmormântarea la Români*, *Povești și un volum de Versuri*. — *Dl S. P. Simon*, preot în comuna Șumfalău, care scrie că are gata de tipar nouă tragedii în versuri, a publicat de curând una intitulată «*Vinderea lui Isus*». — *Dl Gavril Popu*, canonic în Blaș, publică invitare la abonament pentru opul «*Toma a Kempis*» despre imitațiunea lui Christos, tradus din textul original latin. — *Dl Eugen Maximovici*, pictor academic și profesor în Cernăuți, va face o călătorie de studiu prin Italia și Grecia. — *Dl dr. Emilian Voiuțchi*, rector al universității din Cernăuți, a scos de sub tipar acolo discursul seu de inauguratiune intitulat «*Despre superstițiune*». — *La Mușeteșci*, în România e vorba să se instaleze o tipografie specială pentru esecutarea lucrărilor ce privesc arta iconografică; acesta se face, în vederea inundării în țără a tuturor mășgăliturilor străine.

Fabuliștii în genere și fabuliștii români în specie. Dără nici un ram al literaturii noastre poetice nu este atât de desvoltat, ca și genul fabulei. Asta se probază și prin faptul, că dl Th. D. Speranția a putut să compună un volum numai despre fabule. Volumul pörtă titlul scris în fruntea acestor șire și este estras din *Analele Academiei*. Partea primă conține noțiuni generale asupra fabulei, originea și istoricul ei, fabula la Indieni și în Orient, la Greci, Latini, Francezi, Italiani, Germani, Englezi, Ruși și Poloni. În partea a doua vorbește despre fapula la Români, despre Cichindeal, Asachi, Stamati, Donici, Pann, Heliade, Alecsan-

drescu, Carp, Tăut, Nichitachi, Șeulescu, Bălăcescu, Bolintineanu, Alecsandri, Sion, Raletti, Urechiă, Hașdeu. În sfârșit face analiza și aprețiarea fabulelor, fabulele românești în prosă și în versuri, alegerea subiectului, forma, stilul, versul, fondul, și tehnica. Prețul 2 lei.

Austro-Ungaria cu text și ilustrațiuni. În lucrarea ce se pregătește sub acest nume sub protectoratul principesei de corónă Stefania va veni în curând rëndul și la partea ce privește Bucovina. În acest scop scrie «*Gazeta Bucovinei*», dl I. Lupul, mareșal al țării, a fost convocat pe marți 10 ianuarie n. la o consfătuire pe următorii domni: președintele țării baronul Krauss, mitropolitul dr. Silvestru Morariu-Andrieveci, Escelența Sa baronul Aleco Vasilco, substitutul de mareșal dr. Rott, primarul Cernăuților de Kochanowski, deputații din cameră baron Eudoxiu Hormuzachi, Miskolczy, Popper, baron Victor Styrcea, dr. Stefanovicz, H. Wagner, dr. Wolan, dr. Țurcan, rectorul universității dr. E. Voiuțchi, președintele camerei comerciale Langenhan, de Bogdanowicz, membrii comitetului țării Kohn, baron Nic. Mustatza, baron Eug. Styrcea și I. Tyminski și în fine pe consilierul țării A. Zahar.

Scrieri pentru popor. Cetim în «*Gazeta Țeranelor*», că societatea pentru cultura țeranilor, cu sediul în Argeș, a hotărât să reediteze scrierile lui Anton Pann, lucrare ce va fi pusă sub direcțiunea cunoscutului publicist și profesor Th. D. Speranția. Tot dsa va revisui și scrierile lui Petre Ispirescu, Creangă, precum și toate celelalte scrieri cu caracter popular. De asemenea și dl Gr. Tocilescu va reedită și compilă scrieri istorice potrivite pentru mîntea săteanului român. Nu mai puțin și dl Stefan Mihăilescu și-a luat sarcina de a alege din științe bucăți interesante pentru a le vulgarisă și a le distribui prin sate. Toate acestea decisiuni s'au luat de comisiunea numită ad-hoc de dl ministru al instrucțiunii publice.

Reviste și diare. *Șeptemâna Ilustrată*, o nouă revistă literară ilustrată, ș-a anunțat eșirea la București pe 1/13 ianuarie, redactată de dșóra Laura Vampa director și de dl Eugen Vaian, prim-redactor. — *Peninsula Balcanică*, un diar nou, a apărut la București, cu menirea de a susține interesele Românilor din Macedonia. Va eși în fiecare duminică. — *Deșteptarea*, o nouă fôie pentru popor, a apărut la Cernăuți, sub redacțiunea dlui Ilie Dimitrovici; va eși de doue ori pe lună, prețul pe an 2 fl. — «*Romänische Revue*» anunță, că de oră-ce guvernul ungar i-a detras debitul postal, de acuma înainte va apăre în Sibîiu, unde incurând va și eși fasciculul prim pe ianuarie.

TEATRU ȘI MUSICA.

Concert și bal la Cluș. Tinerimea română din Cluș invită la concertul împreunat cu dans, ce-l va aranjă joi în 9 februarie 1893 st. n. în sala «*Redutei urbane*». Venitul este destinat pentru ajutorarea tinerilor universitari lipsiți de mijlôce la înscriere și depunerea esamenelor. Inceputul precis la 7 ore séra. Comitetul arangiator: Dr. Laurențiu Petric, președinte; Octavian Utalea, v.-președinte; Octavian Felecan, secretar I; Octavian Popescu, secretar II; Romul Popp, cassar; Ioan Neamț, controlor; Alesandru Silași, Alexiu David, Augustin Dosa, Aurel Bersan, Aurel Ciortea, Aurel Ciupe, Constantin Titieni, Emil Nemeș, Eugeniu Pățăcean, Grigore Scridon, George Vătășan, Ioan Brânda, Ioan Dolian, Ioan Mircea, Ioan Pecurariu, Iulian Chitul, Iuliu

Pop, Laurențiu Nestor, Leo Părasca, Mihail Bohățel, Niculae Tanco, Romul Dobo, Sigismund Pop, Teodor Sbârcea, Tit Pop, Valeriu Candrea, Valeriu Laslo, Vasiliu Maior. Prețul intrării: 2 fl. de persoană; 3 fl. de familie din 2 membri, iar pentru ceilalți de fiecare 1 fl.; un bilet de ferăstră: seria I. 3 fl.; seria II. 1 fl. 50 cr. de galerie 1 fl. Biletele se pot procură în 8 și 9 februarie în localitatea casinei române din Cluș (Fôter nr. 17.) și în sêra concertului la cassă. În paușă se vor prezentă jocurile «Călușerul» și «Bătuta.» Oferte maritimose se primesc cu multămită și se cviteză în public.

Reprezentăția teatrală din Sibiu. dată de diletanți români, în prima sêră a anului nou, pe care o anunțărăm și noi în nr. trecut, a avut un succes fôrte frumos. Publicul a rîs fôrte mult de scenele hazlie ale «Nebuniilor amorose», care e bine tradusă româneșce. Teatrul inse n'a fost tocmai indesuit, ceea ce se atribue și gerului grozav, care a impededat pe mulți provinciali d'a se puté duce la Sibiu.

Dela Teatrul din București. Artistul V. Hasnaș și-a dat demisia din societar al Teatrului Național din București. Motivul acestei demisiuni ar fi că de și dl director general i-a făgăduit că îl va înaintă societar de clasa II-a, totuș până acum l'a lăsat societar de clasa III-a. Inse comitetul Teatrului, împreună cu dl director general, au respins dimisia dlui Hasnaș.

Producțiune școlară în Seliște. Corpul învățătoresc dela școla gr. or. din Seliște a arangiat o producțiune școlară împreună cu joc, mercuri în 6/18 ianuarie în sala școlei. Programa: 1, «Hora Severinului», cântată de corul școlei. 2, «Dómna Stanca» poesie de I. Nenițescu, declamată de o elevă. 3, «Soldatul român» cântată de corul școlei. 4, «Stroe Plopan» poesie de V. Alecsandri, declamată de o elevă. 5, »Dochia și Traian», 6, Urare la 4 septembrie 1854, poesie de G. Sion, declamare. 7, «Bălcescu murind», cântată de corul școlei. 8, «Curcanii», scenă militară, esecutată de elevii școlei. 9, «Arvinte și Pepelea», vodevil într'un act de V. Alecsandri.»

Corul plugarilor români gr. or. din Doman, comitatul Caraș-Severin, a dat mercuri în 6/18 l. c. o petrecere poporală, însoțită de concert, sub conducerea lui Mihai G. Crăciun, absolvent de pedagogie. Programa concertului: Cuvânt de deschidere, rostit de preotul local dl Ioan Oprea; Motto, esecutat de corul vocal; «Sunt soldat român» cvartet cântat de cor; «Peneș Curca.nul», poesie de V. Alecsandri, declamată de plugarul Ioan Oprea; «Uite mamă colo 'n sat» de corul vocal; «Sergentul» poesie de V. Alecsandri, declamată de plugarul Ioan Miarcea; «Stâncuța» cântată de cor; «Copila română» poesie de Iosif Vulcan, declamată de școlărița Maria Gerguța; »Serenada» esecutată de corul vocal; «Șoldan vitézul» canțonetă comică, predată de dl Mih. G. Crăciun. În paușă s'au jucat dansurile naționale: Călușerul și Bătuta. Venitul curat a fost destinat pentru fondul reuniunii de cântări.

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

Potirul regelui Carol la Sinaia. Martți, 10 ianuarie, ziua căsătoriei principelui moștenitor al României, starițul mănăstirei Sinaia a primit un bogat și artistic potir împreună cu toate auxiliarele lui, trimis în dar mănăstirei de cătră regele Carol. Aceste vase bisericășci sînt de o frumusețe uimitoare, împodobite cu pietre prețioșe. Starițul împreună cu soborul mănăstirei au espe-

diat o telegramă la Sigmaringen, mulțumind suveranului pentru darurile trimise.

Boboteșa la București s'a serbat și 'n anul acesta ca de obicei, cu deosebirea, că acuma regele Carol n'a putut fi de față, fiind tocmai la regina. După serviciul divin care s'a oficiat în biserica Slătari, mitropolitul primat, incungiurat de înaltul cler, a mers la pavilionul de pe cheiul Dimboviței. În momentul când crucea a fost aruncată în apă, s'au tras tunuri de pe Dealul Spirei. Apoi, ministrul pe resbel a primit defilarea trupelor, cari au constatat din câte o companie, escadron sêu baterie din fiecare regiment din garnisona capitalei.

C E E N O U ?

Hymen. Dl Stefan Lipovan, notar în Criciova, s'a logodit cu dșora Elena Trandafir, fiica dlui Nestor Trandafir, notar în comuna Sacul, comitatul Caraș-Severin. — Dl Valeriu Spătariu, învățator în Moșnița, s'a logodit cu dșora Cornelia Șepețianu învățătoare în Igrîș. — Dl Alesandru Vântul și dșora Elena Bogdan s'au cununat la 7/19 ianuarie la Brașov.

Principele Ferdinand al României și principesa Maria vor sosî la București în 20 ianuarie st. v. (1 februarie.) A doua zi toate părechile câte se vor fi căsătorit în ajun, atât în capitală cât și în restul țerii, vor fi invitate la un prânț comun, în sala de jos a Ateneului. Se șcie că în acea zi se vor celebra vr'o 32 de cununii. — Dl Gr. Triandafil, primarul capitalei București, a primit această telegramă din partea principelui Ferdinand și principesa Maria: «Urările călduroșe ce ne aduceți în numele orașului București, adânc au mișcat inimile Nôstre, și împreună cu mulțumirile Nôstre, ve aducem espresiunea viei bucurii ce simțim gândindu-ne că în curênd ne Vom găsi în mijlocul iubitelui popor român, a cărui fericire va fi și a nôstră. Maria—Ferdinand.» — Iată principalele puncte ale proiectului de program elaborat la primăria capitalei pentru primirea AA. LL. RR. principelui Ferdinand și principesei Maria. Să se ridice cinci arcuri de triumf: 1 la gară, 1 la ministerul de finanțe, 2 la palat, 1 la Dealul mitropoliei. La fiecare piață și rîspintie dela gara de Nord la palat și la mitropolie să se așede diferite motivuri. În totă întinderea acestui drum, să se unescă felinarele cu ghirlande și să se împodobescă cu stindarde române și engleze. În sêra sosirei să fi o retragere cu facile a tuturor musicelor din garnisonă. Să se dea un bal în sala Teatrului Național. În cea mai apropiată ședință a consiliului comunal al capitalei, primarul va cere să se voteze creditul necesar pentru acoperirea cheltuelilor.— Principele Ferdinand a primit dela țarul 10 cai ca dar de nuntă.

Consulatul român din Cernăuți. Cetitorii noștri șciu, că guvernul român a obținut voia guvernului austriac să înființeze un consulat la Cernăuți. Guvernul dela București a și numit personalul consulatului. Consul va fi dl Stamatiade, actual viceconsul gerant al consulatului general din Salonic; cancelar al consulatului, dl Gherghel, fost magistrat și deputat; iar interprete, dl G. Galin, actual funcționar în administrațiunea centrală a ministeriului afacerilor străine.

Frigul în iêrna acêsta a ajuns în multe părți la graduri ne mai pomenite. Zăpada în multe rînduri a fost atât de mare, încât s'a înterupt și comunicațiunile. O mulțime de ómeni au degerat. Dunărea a îngheațat atât de tare, încât saniile dela Giurgiu trec la

Rușciuc și dela Rușciuc la Giurgiu. E o privesc frumósă să veđi șirul lung de sanii pe doue rënduri trecënd pe gheața Dunărei ca pe o frumósă șosea. Obișnuit in astfel de impregiurări circulațiunea între Giurgiu și Rusciuc e fôrte mare.

Asociațiunea din Bucovina. Comitetul Societății pentru cultura și literatura română in Bucovina, constituindu-se, a ales secretar pe dl dr. Stefan Saghin, bibliotecar pe dl Vasile Calancea, in locul dlor Calistrat Coca și Ioan Bumbac, cari dimisionară din cauza multelor ocupațiuni.

Necrolog. *Matilda Dumba*, o distinsă damă română din Viena, care in mai multe rënduri a fost una din patronesele balului român de acolo, a încetat din viață. Societatea «România Jună» i-a pus pe sicru o cunună de doliu ș-a asistat la inmormântare prin o delegațiune.

Recoltă enormă de napi pentru nutreț. La recolta de napi pentru nutreț din tómnă trecută, cu tóte că véra a fost nefavorabilă, in multe părți s'a constatat un spor fôrte mare. Astfel magistrul de poștă Pamer din Oslu a recoltat pe un jugher catastral 666 măji metrice, primarul Nagy din St. Nicolae-mare 697 mm. Din cei de formă olivă pe moșia inchiriată de Klein in Onga 726 mm., la cârciumarul Heinr. Stegh in O. Kér 862 pe un jugher. In economia bar. Weselényi la Zsibo 790 mm., la marele proprietar Grigorie Betegh 1248. Acest rezultat fenomenal s'a produs prin semênțele cumpérate din negustoria lui Edmund Mauthner in Budapeșta.

CARNEVAL.

Călındarul balurilor române. La 9/21 ianuarie balul reuniunii femeilor române din Sibiu; la 9/21 ianuarie balul reuniunii femeilor române din Blaș; la 9/21 l. c. balul curatoratului bisericeii gr. c. române din Abrud; la 9/21 l. c. balul tinerimeii române in Recița-montană; la 10/22 l. c. balul din Alba-Iulia, in folosul bisericeii gr. or. de acolo; la 11/23 l. c. petrecerea cu dans a tinerimeii române din Oradea-mare; la 12/24 l. c. balul reuniunii femeilor române din Brașov; la 2 februarie n. balul reuniunii femeilor române din Abrud; la 6 februarie balul societății academice «Junimea» din Cernăuți; la 9 februarie balul și concertul tinerimeii române din Cluș; la 6/18 februarie balul român din Arad.

Balul român din Oradea-mare. Precum anunțărăm, tinerimea română din Oradea-mare va arangia luni la 11/23 ianuarie o petrecere cu dans in sala cea mare a otelului «Arborele verde.» Acésta petrecere de sigur va avé un succes frumos, căci din multe părți au să participe familii române. Comitetul arangiator e compus astfel: președinte Teodor Popescu, vicepreședinti Aureliu Lazar și Aureliu Valean; major dom I Andrei Ille, major dom II Aureliu Szabo, cassar George Miclea, notari Coriolan Mureșan și Andrei Dobossy, controlor Mihai Gropșian. Venitul curat e destinat pentru ajutoarea tinerimeii studiose de aici. In paușă se va dansă «Călușerul» și »Bătuta.»

Balul român din Arad in anul acesta se va arangia la 6/18 februarie, in hotelul «Crucea Albă», in favorul școlarilor români lipsiți de mijloce. Comitetul arangiator s'a constituit astfel: președinte dr. Stefan C. Pop, vicepreședinte dr. George Popovici, secretar Liviu Tamășdan, cassar Iuliu Herbay; membri in comitet:

George Adam, Filimon Anciu, Silviu Bichicean, dr. Isidor Bodea, Iuliu Bodea, Ioan Buda, Ioan Cacinca, Iulian Cacinca, Ioan Florian, Lazar Ghebeleş, August Herbay, dr. Iuliu Mera, Valeriu Magdu, dr. Silviu Moldovan, Aurel Nicóra, Romul Nestor, Ioan Papp, Georgiu Popescu, Teodor Popescu, Emeric Petrilla, Enea Papíu, dr. Ioan Popovici, George Gopovici, Paul Rozvan, dr. Sabin Secula, Iancu Stefanuț, dr. Valeriu Telescu, Traian Vațian.

Petrecerea cu dans la Sibiu, arangiată in ajunul anului nou, de comitetul care va arangia și balul reuniunii femeilor române de acolo, a reușit fôrte bine. Au luat parte aprópe tóta clasa inteligentă română din partea locului, precum și câteva familii române din impregiurime. Dansurile au inceput cu «Hora»; s'au mai jucat Romana, Ardeleana și alte dansuri sociale. La mieđu noptii comitetul arangiator a surprins damele cu niște buchete drăgălașe; apoi toți ș-au urat reciproc: Anul nou la mulți ani!

Ajunul anului nou la Brașov. Comitetul reuniunii femeilor române pentru ajutoarea vėduvelor române sárace din Brașov și Sácele a arangiat in ajunul anului nou o petrecere cu dans la Brașov. Petrecerea a reușit fôrte bine, a fost o veselie generală, care a ținut până dimineța. Vinitul curat se urcă la 200 fl. Meritul succesului este al dómnelor Virginia Vlaicu, Catinca Bârseanu, Maria Munteanu și Otilia Bidu, care au stăruit fôrte mult in interesul acestei petreceri.

Bal la Alba-Iulia. Duminecă la 10/22 ianuarie se va da in Alba-Iulia o petrecere cu dans in sala cea mare a otelului «Hungaria.» In paușă se va jucă «Bătuta» și «Călușerul» de 12 tineri din Alba-Iulia, apoi numai decăt va fi tombola. In fruntea comitetului arangiator se află dnii: Ioan Munteanu avocat, președinte; Publius Rozor, casar; Petru S. Cirlea, controlor. Damele sânt rugate a se presentă in toaletă de promenadă, ori in costum național. Venitul curat e destinat pentru fondul bisericeii gr. or. de acolo.

Balul «Junimei» in Cernăuți se va ținé la 6 februarie. Comitetul arangiator se compune din domnii: Baron George Styrcea, președinte, A. cav. de Balosescu, A. Berariu, St. Bodnarescu, I. Coc, I. Cocinschi, I. Dimitrovici, G. Filion, V. Gribovschi, D. cav. de Grigorcea, C. Hartingh, dr. Hnidei, dr. C. Homiua, baron dr. Al. Hormuzachi, G. Hostiuc, V. Iliuț, A. Iscescu, C. Isopescu, P. Ionescu, dr. Fl. Lupu, dr. dr. E. Mandicevschi, E. Maximovici, V. Morariu, V. Olinschi, C. cav. de Onciul, V. Polonic, C. cav. de Popovici, A. Popovici, drd. G. Popovici, A. Pridie, dr. N. cav. de Preda, G. Toma, C. cav. de Preda, G. Toma, C. cav. Trnoviețchi, Rem. A. Sbiera, G. Proca, baron George Vasilco, Nico cav. de Vasilco, baron Stefan Vasilco, V. Vasilovschi, E. cav. de Zotta.

Bal la Recița. Tinerimea română din Recița-montană va arangia acolo astăđi sâmbătă la 9/21 ianuarie bal in sala dlui Leopold Klemens. Musica va fi esecutată de capela națională a dlui Ioan Radulescu. Damele sânt rugate a se presentă, pe cât se póte, in costum național.

Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrudsat și giur va arangia la 2 februarie n. bal in favorul școléi de fetițe române de acolo, in sala dela «Româncuța.» Acésta reuniune asemenea merită tot spriginul, căci damele care o conduc, lucréză cu zel mare și in timp scurt au și putut deschide școlă de fetițe, principalul scop pentru care s'a infiınțat reuniunea.

OGLINDA LUMEI.

Cronică mică. *Gneist*, renumitul profesor de drept public la universitatea din Berlin, rugat de guvernul român, a trimis acestuia consultația sa asupra afacerii Zappa; acesta se va publica în «Cartea verde» a României. — *Scandalul Panama* a tărăit republica franceză în noroiu; compromiși o mulțime de ministri, senatori, deputați și alți bărbați de frunte, pacea s'a sgu-duit din temelie; sfârșitul poate să fie restaurarea monarhiei.

Pian ambulant. Celebrul pianist Padlewski, care face actualmente un incungiur al Angliei, a găsit mijlocul de a studii în toate țiile bucățile pe cari trebuie să le eșecute séra, fără să piérdă câtuș de puțin timp. El și-a construit un piano de mici dimensiuni pe care-l pörtă continuu cu densusul, chiar și in cupeul trenului cu care călătoreșce. Și cei ce merg in acelaș tren cu densusul sânt adesea surprinși și delectați de audirea fascinatelor sale melodii eșecutate cu o admirabilă virtuositate. Acest pian se pöte desface in bucățele förte mici pe care le inchide intr'o cutie förte lucșösă și care nu e mai mare decât un cuferăș de cel ce se pörtă in călătorii. Apoi mai are avantajul că bucățelele se pot impreună förte ușor așá, că in 4—5 minute pianul este reconstituit. Padlewski nu se departe nici odată de pianul seu.

Ghicitură pătrată.

De Petru Herțe.

Sunetele: 6 b, 4 r, 4 m și 2 e. să se așede in cvadratele din jos așá, ca să formeze patru cuvinte, cari cetite din sus in jos, de cătră drépta spre stânga, din jos in sus, și de cătră stânga spre drépta să fie tot aceleas.

Sunetele aședate dau următóarele cuvinte:

1. Un adiectiv c'o terminațiune.
2. Un adverb de timp.
3. Un obiect ce se află la tot omul.
4. Un timp al unui verb ausiliar.

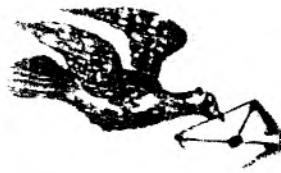
Terminul de deslegare e 15 februarie. Intre deslegători se va sortí o carte.

Deslegarea ghicitórei de șac din nr. 42:

Ce frumos când un isvor
Vesel șerpueșce,
Și ce drag când dor cu dor
Tainic se 'ntelneșce.

Deslegare bună n'am primit dela nimeni.

Poșta redacțiunei.

Dlui V. B. in Ch. Restanța de pe iul.—dec. a sosit.

De anul nou. Făgăraș. Prosă rea, rimată și mai reu.

Sibiú. Balada ășá «poporală» nu e din gura poporului. Ca compoziție originală, pentru fóia noastră nu se potriveșce.

La Sân-Văsiu. Ideea este bună, dar eșecutarea lasă mult de dorit. Acum nefiind ocașională, o mai citeșce și o mai drege — până in anul viitor.

Versurile: Pe valul mării, In singurătate, sânt niște incercări, care încă nu se pot publica.

Oravița. Vom publica articolul, inse nu șcim când. Avem multe lucrări de acestea, iar spaciul e îngust.

Călındarul sêptemânie.

Dzua sêpt.	Culindarul vechiu	Călınd. nou	Sórele
Dumin. după	de botezul Dlui, Ev. Mateiu c. 4 gl.8, a inv. 11.	res.	ap.
Duminecă 10	Părintele Grigorie	22	Vicentia 7 38 4 47
Luni 11	Cuv. Teodosie	23	Logod Marici 7 37 4 48
Martí 12	Martira Tatiana	24	Timoteu 7 36 4 50
Mercuri 13	Mart Emil	25	Intorc lui Saul 7 35 4 51
Joi 14	SS. PP. ucii in Sinai	26	Policarp 7 34 4 55
Vineri 15	Preacuv. Pavel	27	Ioan Chrisost. 7 33 4 57
Sâmbătă 16	Inch. lanț. Ap Petru	28	Carol cel mare 7 32 4 53

Anul 1892 s'a incheiat cu numărul 52

Rugăm înteu pe toți aceia cari încă nu și-au achitat abonamentele, să binevoiescă a-l responde, căci in cazul contrar vom fi siliți a sistá eșpedarea ulterioară.

Cei ce vreu să aibă fóia noastră și 'n viitor, sânt rugați a trimite abonamentele inainte, căci avem greutăți mari de suportat și numai cu abonamente plătite regulat inainte putem să susținem fóia.

Cei ce nu vor să rămână abonați și 'n viitor, binevoiescă a ne inapoiá numărul acesta, să-i ștergem din registru.

Redacțiunea «Familiei»

Proprietar, redactor respundător și editor:
IOSIF VULCAN.

Leopold Stern

croitor bărbătesc

Oradea-mare, Olosig, strada principală
vis-à-vis de edificiul Bazar.

Din incidentul carnavalului, se recomandă pentru a confecționá tot felul de veștminte bărbătești, din stofe indigene séu străine, după moda cea mai nouă, cu prețuri moderate.

Totodată inștiințézá on. public, că din stofele de iernă și de tómnă, aflătóre încă in magazin, gáteșce haine förte ieftin.

1 (1—5)

